

Prostitution:

Anerkendelse eller Underkendelse

– terapi i skjult agendas skygge eller når psykologen ikke underlægger sig det politiske mål om klientens ophør med prostitution.

Af Dorthe Löyche

Isolation, ensomhed og en udpræget mangel på tillid til andre mennesker er velkendte temaer, når folk søger hjælp hos en psykolog. Dette gør sig også gældende for de prostituerede kvinder, som jeg har haft i behandling. Nogle har en opvæksthistorie, der er markant præget af svigt, lav selvfølelse og mistillid til såvel andre mennesker som omverdenen generelt. Ganske mange af disse kvinder har dog ikke en udpræget lang dysfunktionel opvæksthistorie med sig. De kommer fra det, de fleste vil kalde et normalt borgerligt miljø. Et fællestræk for disse kvinder er, at de klart og tydeligt formulerer, at de selv har valgt prostitution som erhverv for en kortere eller længere periode af deres liv. Flere er desuden typisk ganske bevidste om deres eget selvværd og deres professionelle grænser, og for hvem den primære problematik omkring prostitution ikke først og fremmest opleves som værende relateret til div. seksuelle aspekter. Udfordringen for kvinderne er tværtimod de problemer, der opstår i konteksten af selve prostitutionsbranchen, i den dobbelthed og den stigmatisering, der på forskellig vis gennemsyrrer samfundets holdning til denne branche. En dobbelthed og uigennemsigthed, der udspiller sig såvel lov-mæssigt som i mødet med velmenende og professionelle hjælpere, herunder min egen faggruppe psykologerne.

Sidst i 90'erne, altså før prostitutionen blev afkriminaliseret, var jeg vidne til paradoksale eksempler på dobbelthed. Socialforvaltningen hjalp, med en revalidering i den ene hånd, kvinder ud af prostitution, samtidig med at de med den anden hånd anmeldte kvinderne for skattesvig, med

Foto: Pelle Rink

lange udmattende retssager og personlig økonomisk insolvens til følge.

Sidenhen er prostitution blevet *anerkendt* som lovligt erhverv. Som regel har *anerkendelsen* en konstituerende effekt, dvs. at det skaber, virkeliggør. F.eks. omdannes et areal til at være et land i det øjeblik, det fra politisk hold anerkendes som et land af andre lande. Da jeg, via Kompetencecenter Prostitution¹⁾, for tre år siden begyndte at få visiteret prostituerede kvinder til min private praksis, så jeg selve visitationen som et konkret produkt af den anerkendelse, som lovgivning havde tilført erhvervet. De prostituerede var blevet synlige: De havde fået samfundets anerkendelse til at udføre deres erhverv uden at føle sig kriminelle (og kunne betale deres skat uden problemer). Ud fra den betragtning, at anerkendelse styrker identitetsdannelsen, var det med optimistiske forventninger, at jeg startede disse behandlingsforløb op i samarbejde med Kompetencecenteret:

Sanne kommer til sin første konsultation hos mig i følgeskab med en socialarbejder fra Kompetencecenteret. Socialarbejderen hjælper Sanne med at indledt sin historie, herunder ikke mindst hendes tidligere erfaring med at betro sig til en psykolog. Efter at have mistet forældremyndigheden og dagligt samvær med sine to børn, diagnosticerer Sannes egen læge hende depressiv og skriver en henvisning til psykologbehandling. Sanne besluttede sig for at lægge alle kort på bordet fra starten. Hun har et nærtstående familiemedlem, der er psykolog, og var derfor fra starten af bevidst om psykologens tavshedspligt. På den baggrund føler hun sig tryk allerede inden hun sidder foran psykologen. I første session fortæller hun bredt om sin situation, såvel privat som arbejdsmæssigt, psykologen spørger bredt ind til flere aspekter, herunder også prostitutionen. Sanne føler sig tilpas tryk og fortæller åbent. I anden session oplever hun, at psykologen især spørger detaljeret ind til, hvordan hun arrangerer sig rent praktisk med hensyn til sit arbejde hhv. de weekender hun har samvær med sine børn, og de weekender hun ikke har. Ligeledes spørger psykologen også meget specifikt Sanne

om, hvor meget hun tjener på sine vagter på forskellige massageklinikker, samt hvor meget og hvor ofte hun arbejder.

Da Sanne møder til tredje session meddeler psykologen hende, at hun har overvejet sagen, og at hun af etiske årsager ikke kan tilbyde Sanne at fortsætte hos hende.

Få dage efter modtager Sanne en indkaldelse fra Told & Skat, forårsaget af at en borger anonymt har angivet, at hun angiveligt har unddraget sig at betale skat af penge indtjent ved prostitution. Til mødet med Told & Skat fremkommer flere detaljer, der overbeviser Sanne om, at anmeldelsen kun kan stamme fra den pågældende psykolog, der for nyligt afviste at tage hende i behandling. Sanne er selv ikke et sekund i tvivl om, at hun er blevet angivet af en person, som hun følte hun kunne have 100% tillid til.

Min indledende kontakt og etableringen af alliancen med Sanne bar naturligvis præg af og blev særlig udfordret på dette grundlag.

Sannes historie er et markant eksempel på, hvordan de prostituerede, trods afkriminaliseringen, både anerkendes og underkendes på en og samme tid. På dette paradoksale grundlag er jeg blevet optaget af, hvor hårfin grænsen mellem hhv. anerkendelse og underkendelse opleves og udøves. Jeg er blevet bevidst om, at jeg som terapeut bør have øje for anerkendelsens komplekse væsen, når jeg møder de prostituerede i min konsultation, ellers risikerer jeg netop, helt utilsigtet, at de oplever de bliver underkendt i kraft af, at jeg ignorerer den paradoksale dobbelthed de som erhvervsgruppe tilsyneladende fortsat er udsat for. På det grundlag er jeg optaget af at indkredse dobbeltaspekternes dilemmaer i terapien og deraf aktualisere diverse selvudviklingsaspekter hos den prostituerede. Spørgsmålet er til slut, om det i denne anerkendelsens tankegang overhovedet er terapi, som de prostituerede har brug for?

UNDERKENDELSE, ANERKENDELSENS SKYGGESIDE

Inspireret af socialpsykologien²⁾ opdeler jeg anerkendelse i tre områder med hver sin anerkendelsesform, hhv. retlig, solidarisk og primære kærlighedsrelationer.

Hvis der i samfundet ikke er reel anerkendelse af det enkelte individs ret og værd, nytter det ikke meget med formelle rettigheder. Re-

spekt for de prostituerede har vanskelige odds, så længe det er knyttet til et abstrakt retssystem. De prostituerede oplever ofte store mangler på respekt i praksis, når de møder lovgivningen. Set ud fra denne optik bliver det vanskeligt for den enkelte prostituerede at udvikle og opretholde sin selvagtelse fuldt ud, så længe hun ikke anerkendes som autonomt handlende retssubjekt, dvs. som fuldgyldigt medlem af samfundets retsfællesskab. Denne form for anerkendelse består af en universel ligebehandling, hvor alle borgerne, uanset sociale og etniske tilhørsforhold, tillægges samme moralske tilregnelighed.

Allerede da jeg møder Lisa i venteværelset, kan jeg klart fornemme, at der er noget, der presser sig på. Hendes bevægelser har en vis kontantheit over sig – og ikke mindst det lille, meget bestemte smæld, der lyder, idet hun sætter sin hæl i gulvet, mens hun, nærmest marcherende, går ind i terapirummet og indtager sin vante plads i stolen. Det vidner om en kvinde, som ikke lader sig koste rundt med. Knap har hun sat sig, før hun indleder sin beretning om den seneste razzia på klinikken. Stemmelejet vidner om vrede og følelser af forurettethed, og detaljerne i politiets optræden vidner tydeligvis om, at Lisas oplevelse af razziaen har overgrebsagtige facetter. Hun kredser gentagne gange om bestemte formuleringer i afhøringen, som hun oplever har en nedladende forudindtaget karakter. Flere gange gentager hun, at "han troede, jeg var fuld af løgn". Hun refererer til, at hun både har sine moms- og skatteforhold i orden.

Razziaer har de senere år været jævnlige tilbagevendende oplevelser for Lisa og mange andre klinikprostituerede. Mistænkeliggørelse og nedsættende sprogbrug fremmer langt fra kvindernes oplevelse af at være moralsk kapable borgere med agtelse og med rettigheder og muligheder som alle andre.

Den anden form er den solidariske anerkendelse, der vedrører social værdsættelse. En anerkendelsesform, som rummer et udviklingspotentiale, der gennem de senere årtier har fået stadig større betydning. Samfundets udvikling i retning af pluralisme og individualisme har medført et gennemgribende behov for social værdsættelse af livsstil og levemåde. Nye solidaritetsformer, hvor menneskets evne til at

forholde sig refleksivt til sin omverden, får stadig større betydning. Alle stræber vi efter en individuel livsstil, prestige og anerkendelse. I modsætning til den retlige anerkendelse, er der tale om anerkendelse af livsstile, livsformer og egenskaber, vi selv har valgt, herunder hvordan vi har valgt at forsørge os. Også kvinder i prostitution søger anerkendelse som individuelle personer med grundlæggende værdi i konkrete og valgte fællesskaber. Et gennemgående træk hos de prostituerede er imidlertid fravær af tillid til, at deres individuelle særegenhed, funktion og kvalifikationer bliver værdsat eller anerkendt, hvis de står åbent frem. Det sker, at de prostituerede samles i en slags subkultur. De etablerer grupper, hvor de har såvel et arbejdsmæssigt som et privat fællesskab. Langt de fleste kvinder jeg har mødt lever dog et udpræget hemmelighedsfuldt liv, hvor allerhøjest en enkelt, typisk en kæreste eller en veninde, er bekendt med deres erhverv. Mange dækker sig ind ved at lyve for familie og venner og fortæller eksempelvis, at de har rengøringsjob.

Den sidste form bygger på menneskelige primære relationer, dvs. de kærlighedsmæssige bindinger mellem få personer. Gennem den basale kærlighedsbaserede anerkendelse udvikler mennesket (især barnet) sig. Kærlighedsanerkendelsen åbner så at sige mulighed for en positiv selvrelation gennem visheden om den følelsesmæssige bindings kontinuitet. Mennesket bliver i stand til at handle, kommunikere og tage del i nære fællesskaber. Som regel er det ikke denne basale form for anerkendelse, der er i spil, når vi passer vores job. Ikke desto mindre finder der en del pseudo-anerkendelse sted omkring prostitutionserhvervet. Kvinderne får ofte oceaner af komplimenter, men det er den slags komplimenter og anerkendelse det kan være svært for dem at føre med sig ud af den forholdsvis lukkede verden, som de modtager dem i. Dernæst sker det også tit, at kvinderne skal foregive en vis hengivenhed overfor deres kunder, f.eks. pakke sex ind i et skær af noget, der ligner intimitet og yderligere bekræfte kundens mandighed i et mere eller mindre eksplicit rollespil.

Når man gennemgående ikke bliver set – når man oplever sig som overset, negligeret og usynlig – er det basalt menneskelige altid forbundet med markante udviklingspsykologiske omkostninger. Især uklare kommunikation ska-

ber utryghed. Eksempelvis når det, folk omkring os siger, ikke giver mening eller når der ikke er overensstemmelse mellem det, folk siger, og det, de gør. Oplevelsen af usikkerhed og svigt er som regel centrale elementer i mine behandlingsforløb med prostituerede.

Sanne og Lisas historier peger på, at også professionelle ofte ikke magter at rumme og spejle de prostituerede optimalt. Det sker tilsyneladende, når vi iværksætter uklare og selvmodsigende hjælpeforanstaltninger. Desuden efterfølges de mange razziaer ofte af en vis mediebevågenhed og uvished i forhold til, om den prostituerede skal indgå i et retsligt efterspil eller ej, enten omkring hende selv, eller eksempelvis som vidne i forhold til massageklinikkenes ejer. Det er ikke ualmindeligt, at der kan gå op til et år fra en razzia og til de indkaldes til en retssag. En så langsigtet utryghed præger som regel kvinderne i en grad, så personlig udvikling sættes på stand by, og terapien får uvilkårligt et langt mere akut krisepsykologisk præg.

ANERKENDELSENS FØRSTE PERSPEKTIV

I mit møde med kvinderne er jeg åbent til stede sammen med dem, følger deres fortælling uanset indholdet, sådan som oplevelsen nu engang fremtræder for dem. Vi belyser de åbne og mulige relationer, som er mellem kvindens konkrete oplevelser og de sammenhænge, der er til resten af hendes livsverden. På dette tidspunkt tager jeg ikke for givet, at hendes problemer handler om noget specifikt, jeg er åben for helheden, for det fortalte og det ufortalte, ja også i forhold til, om der er et problem overhovedet.

Pia er stoppet i prostitution og gør sig overvejelser omkring, hvad hun savner. Hun savner at have magten, at være den der "kører med klatten", styrer mændene i flæng. Den fornemmelse det giver hende at gå hjem og have lommen fyldt med penge som bevis på, at "det her lort det kan jeg!" – oveni, at hun har fået oceaner af komplimenter igennem en hel dag. Aldrig har hun følt sig så værdsat i forhold til sit udseende og sin kompetence, som hun er blevet på massageklinikken. "Det er selvfølgelig, fordi jeg aldrig rigtigt er blevet værdsat af mine forældre, at jeg pludselig syntes det var totalt fedt, jeg følte mig virkelig respekteret."

Den enkelte prostituerede har som regel en historie som handler om, hvorfor de tiltrækkes af pro-

stitution, og hvilken slags anerkendelse prostitutionsmiljøet konkret giver dem. Eller hvilken slags indirekte anerkendelse de kan etablere for sig selv via den økonomi og levestandard, erhvervet giver dem adgang til.

Helle sidder i stolen og har en smart taske, emblemet "Prada" står på taskens front, der vender ud mod mig. Som grebet ud af luften bemærker jeg, at det dog var en flot taske. Helle lyser op, fortæller at hun netop har købt den, efterfulgt af "det synes jeg lige, jeg havde fortjent". Herfra bliver jeg, og senere os begge, nysgerrige ift. at forstå, hvad "fortjent" betyder i netop denne sammenhæng.

Kort fortalt beretter Helle om, hvordan hun giver sig selv anerkendelse efter en lang vagt på massageklinikken. Undervejs får vi også afdækket, hvordan netop mærkevarer har yderligere en form for anerkendende effekt fra omgivelserne, ikke mindst er det vigtigt for hende, at hendes børn går i det rigtige tøj. "Der skal ikke være noget at sætte en finger på". Samtidig fortæller hun også, at hendes søster ikke skal se hendes nye taske, "hun er altid på stikkerne, ved godt hvad den slags koster".

Ved åbent at lytte til og acceptere kvindernes incitament til at gå ind i prostitution, anerkender jeg dels deres eksistensberettigelse, dels at de har et værd. At de er værd at bruge tid på, værd at se på, høre på, også selv om emnet er tabubelagt. Dermed styrker jeg først og fremmest deres følelse af selvværd – som en værd-sættelse af dem i sig selv.

Tanja beretter om et escortbesøg: Lige fra jeg kom ind ad døren, blev jeg klar over, at her var penge nok. Han flashede rigtigt sit Rolex, samtidig med, at han slog bydende ud med armen imod suitens minibar. Jeg takkede ja til en appelsinvand, og vi indleder med den sædvanlige småsnak. Manden betoner langsomt sine ord, lader nærmest sætningen hænge udfordrende i luften, da han spørger mig, hvad prisen er. Jeg gentager det beløb, han har fået oplyst fra escortbureauet. Han afbryder mig med: "Jeg mener din pris. Altså uden det der gummiræs". Samtidig hiver han er bundt 1000 kr. sedler ud fra jakkens inderlomme og begynder, demonstrativt langsomt, at tælle dem op, en for en lander de foran min halvfylde sodavand. "Du siger selv stop.....". Jeg troede først, det var løgn, siger at det kan han

lige så godt glemme. Men han fortsætter! Mand der lå mange penge, jeg kunne slet ikke nå at tælle dem. Jeg rejser mig, takker for sodavanden og beklager, at jeg ikke tilbyder den slags service. Men mand, der var godt nok mange penge".

Det materiale, den prostituerede kommer med, kan være af både provokerende og sårbar natur og skal naturligvis behandles med stor respekt af mig. Denne respekt ligger i interaktionen, der etableres mellem os. Det betyder således, at det har stor betydning for resultatet af terapien, hvordan min form er – altså mimik, gestikulation, toneleje, stemningsudtryk i forhold til hvad indholdet er. De prostituerede holder sig i mange sammenhænge tilbage i deres selvfremstilling, et dobbeltliv i frygt for at møde mennesker, der afviser dem har sat sit præg. Ofte har de også svært ved at indkredse egne færdigheder og evner fra deres profession. Selvværd og selvrespekt udvikles i positiv retning ved at kvinden oplever, at hun kan vise sig som og være den, hun er, og blive anerkendt for dette. Jeg imødekommer den prostituerede med hendes egen individualitet, uanset hvad, kan jeg rumme, hvad jeg får fortalt.

ANERKENDELSENS ANDET PERSPEKTIV

Jeg tilstræber i mit møde med den prostituerede grundlæggende at styrke hendes udvikling af et robust og sammenhængende selv, så hun oplever en større sammenhæng mellem krop og psyke i tid og rum til trods for de dobbeltheder, der uvilkårligt omgiver erhvervet.

På dette sted i det terapeutiske forløb skifter jeg perspektiv. Jeg er nu mere til stede som en signifikant anden, og jeg vil her fra udfordre kvinden på en anden måde, end hun selv umiddelbart gør. I en slags relaterende og subjektiverende reformulering gentager jeg med mine egne ord det, jeg har forstået, hun har sagt.

Kvinden kan bekræfte en fælles forståelse eller korrigere mig og dermed danne udgangspunktet for yderligere dialog. Dermed fastholdes eller korrigeres gradvist diverse forhold til virkeligheden og realiteterne med det formål at styrke drivkraften i kvindens stræben efter en personlig og meningsfuld eksistens. Som spejlende eller korrigerende modspil forsøger jeg at indtage netop den position, der afstedkommer kvindens optimale frustrationer. Optimale betyder i denne sammenhæng ikke maksimale, men

nærmere afbalancerede frustrationer. Når jeg spørger ind til de prostitueredes oplevelser, eksempelvis hvornår de føler succes i deres arbejde, perspektiverer jeg den prostitueredes svar i en grad, så der opstår en slags mellemvej, som fører til udvikling af en psyke, der kan bearbejde de ydre realiteter, og som dermed sætter dem i stand til at stille op mod verden og komme igen, når de oplever udfordringer i form af stigmatisering, dobbelthed og modstand. I forløbet med Helle udfordrer jeg hende ved at perspektivere den modsatrettede handling, når hun samtidig underkender sin egen påskønnelse (køb af en dyr mærkevare taske) i frygt for at blive afsløret af sin søster. Denne uddybelse fører igen videre til udforskning af, at hendes kontakt til søsteren og flere veninder er blevet tiltagende distanceret i takt med, at flere hverdagsting bliver hemmeligholdt. Helle opdager, at det på denne måde bliver stadig sværere for hende at stå ved sig selv, og at følelsen af isolation og ensomhed forstærkes.

Via optimale udfordringer styrkes kvindens mestrings- og kompetenceudvikling til at beherske verden og sig selv. Hun forholder sig kritisk refleksivt og udvikler handleevner, så hun kan omsætte sine erkendelser, ambitioner og idealer. Kvinden udfordres indenfor rimelighedens grænser, udfordringerne skal helst munde ud i positive erfaringer, ellers daler motivationen for at modtage udfordringer. Når processen forløber optimalt, understøttes kvindens nysgerrighed, åbenhed og fleksibilitet samt udvikling af rationelle logiske evner, kompetencer, færdigheder, æstetisk sans og kreativ forestillingsevne.

Som udfordrende psykolog er jeg mig en vis didaktik bevidst, når jeg vælger udfordringernes indhold og rækkefølgen af disse. Emner og øvelser kan eksempelvis relatere til både det aktuelle fagområde og den prostitueredes privatsfære i det omfang forudsætninger, motiver og interesser føles relevante. Jeg skal til stadighed balancere mellem på den ene side at give den prostituerede oplevelsen af frustration og på den anden side udviklingsstimulerende erkendelse og samtidig bidrage til at udvikle selvvurderingsevnen.

Det optimale frustrationspunkt er netop der, hvor det er mig muligt både at understøtte og optimere hendes handleduelighed og hendes viden, samtidig med at hun bliver set og anerkendt for den person, hun også er. Det overord-

nende mål er, at hun oplever større nærvær og samhørighed med andre og kan leve sit liv ud fra idealer og værdier, som er hendes egne. Herunder hører også hendes beslutning om erhvervsvalg, uanset om dette fortsat er prostitution eller ej.

PSYKOLOGENS EGEN SELVREFLEKSION

Den ovenfor nævnte proces bygger basalt på en høj grad af ligeværdighed imellem os og fordrer en vis autenticitet fra min side. Foruden jeg tilstræber en åbenhed i første perspektivet, altså det indledende møde med kvindens historie, må jeg efterfølgende være til stede som et subjekt, dvs. både med min menneskelige sårbarhed og uvidenhed som vigtigt redskab, der skaber en slags personlig klangbund. På det grundlag bliver jeg samtidig en ligeværdig og fejlbarlig samarbejdspartner. Jeg må til stadighed huske mig selv på, at jeg også kan fejle i mine spejlinger. Jeg kan misforstå eller blive for frembrusende med risiko for, at kvinden oplever negativ og i værste fald destruktiv, frustrerende spejling. Her er det vigtigt, at jeg kan indkredse og udtrykke åbenhed omkring min fornemmelse af usikkerhed i forhold til mine korrektioner. I modsat fald opstår faren for at bidrage til hendes oplevelse af underkendelse frem for anerkendelse. For at mestre min egen balance optimalt må jeg nødvendigvis reflektere over, hvad jeg eventuelt selv har på spil, ikke kun i selve mødet omkring, hvordan jeg anvender mig selv og min faglighed og terapien, men også i et bredere personligt perspektiv. Jeg må gøre mig mine egne holdninger bevidste, udfordre hvorvidt f.eks. ubevidste fordomme kan være i spil hos mig selv i dette så rigt tabuiserede miljø. Jeg må erkende, hvis jeg oplever faglige begrænsninger og håndtere disse optimalt.

Der er noget i etableringen af kontakten til Helle, som ikke fungerer.... Vi er ved at afslutte tredje session, men det forekommer mig svært, både at tydeliggøre og få aktuelle udviklings- og arbejdshypoteser sat i spil. Som om vi hele tiden skal starte forfra. Jeg tager emnet konkret op med Helle, udforsker med hende, om der er noget, vi har overset. Vi opsummerer, hvordan hun oplever de første par samtaler. Først da kommer det frem, at Helle har fået det indtryk, at adgangen til Kompetencecenterets psykologpulje

entydigt var med det formål, at hun ville (skulle?) stoppe i prostitution. ”Jeg er bange for, terapien måske er spildt på mig. Jeg tror ikke, jeg sådan lige kan stoppe, jeg har bestilt ferie og lovet børnene alt mulig. Jeg tror tidligst, det kan blive til næste år, men det kan jeg altså heller ikke love”. Jeg får afkræftet, at et krav om ophør af prostitution ikke er et succeskriterium i forløbet. Helle synker tilbage i stolen, og derfra er der etableret optimal gennemsigthed. Hun føler sig ikke tvunget til at planlægge et nært foranstående ophør og den egentlige terapiproces med udgangspunkt i en anerkendelse af de behov Helle reelt føler, kan begynde. Hvordan disse behov ændres og udvikles undervejs i terapien, skal kunne stå helt åben og ikke fra starten underkendes af hverken politiske – eller mine behov for moralisering.

REEL ANERKENDELSE OG UDVIKLING I SKJULTE AGENDAERS SKYGGE?

De prostituerede betaler skat, samfundet interesserer sig for de belastninger udøvelsen af erhvervet kan medføre, hvorfor erhvervsgruppen tilbydes hjælp, fx i form af individuel psykologbehandling. Al psykologbehandling bygger på et ønske om forandring, og de prostitueredes forandringsønsker kan være yderst forskellige. Politisk defineres prostitution imidlertid som et socialt problem, hvorfor tilbuddet om hjælp via Kompetencecenter Prostitution defineres som ”støtte til at ophøre med prostitution samt reducere skadevirkningerne af prostitution”. Mine betingelser for at møde disse kvinder i en første anerkendelsesorden bliver unægtelig sat på spil, hvis kvindernes ønske om forandring står i skyggen af politiske succeskriterier.

Så længe formålsparagrafferne i tilbuddet til prostituerede er bundet op på at få dem til at stoppe i prostitution, risikerer denne hjælps begrænsning at være dens egen dobbelthed. Som tilbuddet nu er formålsformuleret, kan det meget vel tænkes, at det overvejende er de kvinder, der selv oplever sig som særligt udsatte og sårbare, isoleret set i relation til deres erhvervsvalg, der tager imod tilbud om terapi. Med yderlig risiko for, at diverse evalueringer af hjælpen ensidigt bliver perspektiveret i –, og selvforstærker dette succeskriterie. Men det er langt fra alle prostitueredes selvopfattelse, baggrunden for ønsket om terapi kan være meget forskellig.

Som gruppe har de prostituerede aldrig været tydelige i debatten, den mangeårige gennemsyrede dobbelthed holder formentlig mange tilbage. Så længe de prostituerede selv ikke er bredt repræsenteret i meningsdannelsen, er det endnu vigtigere, at vi professionelle bevidstgør de mange stigmatiserende og ikke-anerkendende aspekter, der fortsat er på spil, når vi møder dette erhvervs udøvere.

Min psykologiske faglighed byder mig at yde denne gruppe kvinder ægte anerkendelse og optimal udviklingsassistance, dvs. at jeg nødvendigvis må frigøre mig af såvel egne personlige som fremherskende politiske holdninger.

NOTER:

1. Kompetencecenter Prostitution er en enhed under Socialstyrelsen, der bl.a. visiterer nuværende og tidligere prostituerede til psykologhjælp ud fra formålsformuleringen at støtte til at ophøre med prostitution samt reducere skadevirkningerne af prostitution. <http://www.servicestyrelsen.dk/udsatte/prostitution/kompetencecenter-prostitution>
2. Axel Honneth: Behovet for anerkendelse. En tekstsamling. Redigeret af Rasmus Willig. Hans Reitzels Forlag, København 2003.

Foto: Pelle Rink

Dorthe Löyche er psykolog med praksis i København.